

ΟΓΔΟΟ (8ο) ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Αλήθεια και Πολιτική

Δευτέρα 06 (18.00-22.00 μ.μ.), Τρίτη 07 (10.00-22.00 μ.μ.) και Τετάρτη 08 Μαρτίου
(10.00-22.00 μ.μ.) 2017, Κτήριο ΚΕ.Δ.Ε.Α.



**Το Εργαστήριο Φιλοσοφικής Έρευνας πάνω στο Φαντασιακό και η
Επιθεώρηση Φιλοσοφείν. Πολιτικά Ανθρωπολογικά του Αριστοτελείου
Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με τη συνδρομή της Επιτροπής Ερευνών του
διοργανώνουν το όγδοο (8ο) Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας με θέμα:
Αλήθεια και Πολιτική**

Διεύθυνση και ιδέα του Συνεδρίου: Καθηγητής Σωκράτης Δεληβογιατζής

Το Συνέδριο πραγματοποιείται τη Δευτέρα 06 (18.00-22.00 μ.μ.), Τρίτη 07 (10.00-22.00 μ.μ.) και Τετάρτη 08 Μαρτίου (10.00-22.00 μ.μ.) 2017 στο Κτήριο ΚΕ.Δ.Ε.Α., Αμφιθέατρο I

(ισόγειο), 3^η Σεπτεμβρίου – Πανεπιστημιούπολη - 54636 Θεσσαλονίκη, του

Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Χορήγηση Βεβαίωσης-Πιστοποιητικού συμμετοχής

Πληροφορίες: <http://www.philosophein.web.auth.gr/>

Στο Συνέδριο συμμετέχουν μεταξύ άλλων: **Σωκράτης Δεληβογιατζής, Μιχάλης**

Σταθόπουλος, Θεοδόσης Πελεγρίνης, Γιώργος Κασιμάτης, Αντώνης

Μακρυδημήτρης, Κώστας Ζουράρης, Κώστας Γουλιάμος, Παναγιώτης Νούτσος,

Ηλίας Κουσκουβέλης, Χρήστος Κασιμέρης, Νένος Γεωργόπουλος, Γρηγόρης

Καραφύλλης, Αλεξάνδρα Δεληγιώργη, Θεόπη Παρισάκη, Γιάννης Πλάγγεσης,

Θεόδωρος Πενολίδης, Γιώργος Σκουλάς, Γιάννης Μαρκόπουλος, Κωνσταντίνος

Πέτσιος, Χαράλαμπος Αποστολόπουλος, Κώστας Χρήστου, π. Νικόλαος

Λουδοβίκος, Τέσσα Δουλκέρη, Θεόδωρος Γεωργίου, Ελένη Καλοκαιρινού, Βίκη

Καραβάκου, Δημήτρης Αθανασάκης, Φώτης Καγγελάρης, Δημήτρης

Τζωρτζόπουλος, Χρήστος Σιδηρόπουλος, Γιάννης Πρελορέντζος, Παναγιώτης

Πανταζάκος, Γιώργος Αραμπατζής, Ευάγγελος Πρωτοπαππαδάκης, Φοίβος

Ιωαννίδης, Γιάννης Χριστοδούλου, Ελευθερία Καρνάβου, Κωνσταντίνος Ράντης,

Γιάννης Μήτρου, Νίκος Ιντζεσίλογλου, Χρήστος Σαμαράς, Σπυρίδων Φύλκας-

Φιλικός, Πάνος Χαραλάμπους, Λευτέρης Τζιόλας, Άγγελος Λιάπης, Ζαχαρίας

Σκούρας, Τριαντάφυλλος Μηταφίδης, Παντελής Σαββίδης, Σώτη

Τριανταφύλλου, Claude Duprat, Walter Seitter, Τζίνα Παπαλεξίου, Δημήτρης

Φαρμάκης, Χρυσάνθη Κεχρολόγου, Λάμπρος Παππαγιάννης, Γιάννης Σταμούλος,

Γιώργος Αρσένης, Δάφνη Χρυσικάκη, Γιώργος Γιαννόπουλος

Αλήθεια και πολιτική, ΚΕ.Δ.Ε.Α. ΑΠΘ, 6-8 Μαρτίου 2017

ΣΥΝΟΨΗ

Η έμφαση δίνεται στην αίσθηση της πολιτικής διαφοράς και του διαχωρισμού με όρους παραγωγής αλήθειας, ενώ έχουμε να κάνουμε σήμερα με μιαν απενσάρκωση του πολιτικού σώματος - μη-ταυτότητα της κοινωνίας με τον εαυτό της, η οποία, παντού και πάντοτε, διασχίζεται από εσωτερικές αντιπαραθέσεις, η κατάργηση-εξάλειψη των οποίων δεν είναι μόνο αδύνατη, αλλά μοιάζει και ανεπιθύμητη. Η σύγκρουση δεν στρέφεται μόνο γύρω από μια οικονομική ταξική πάλη, αλλά διαθέτει ένα έντονα πολύτροπο ή αμφίσημο πολιτικό χαρακτήρα, δομημένη στην αντίθεση ανάμεσα στην επιθυμία καταπίεσης και μη καταπίεσης. Η πολιτική συγκροτείται μέσω ενός παιξίματος επιθυμιών καλύπτοντας ένα θεμελιώδες κενό, μια μη-σύμπτωση του πολιτικού σώματος με τον εαυτό του. Η εξουσία δεν βλέπεται, ούτε αντιμετωπίζεται σαν ένα θετικό αντικείμενο, ένα είδος πράγματος καθαυτό, αλλά μάλλον ως μία σχέση πόλων έντασης και δόμησης δυνατών βιωμάτων. Η μετα-νεωτερικότητα, έτσι, δεν κυριαρχείται ούτε από μια ύπατη υποκειμενικότητα, ούτε από απλούς καταταξιακούς όρους, αλλά ελέγχεται από μια διάλυση των παραδοσιακών δεικτών *βεβαιότητας* και *ασφάλειας*. Το φιλοσοφικό έργο αλήθειας δεν μπορεί να περιορίζεται άρα σε ένα λόγο ή ένα κείμενο, αλλά προβάλλει το χαρακτήρα ενός «γεγονότος», αυτού που επέρχεται, ενός «*υπάρχειν*» (*“es gibt”, “there is”, “il y a”*), όπου εγγραφόμαστε, προκειμένου να σκεφτούμε τον άλλο. Μας ανοίγει σε ένα κόσμο, όπου το νόημα καλεί το μη-νόημα, το λογικό το μη-

λογικό, η γνώση τη μη-γνώση σε μια πορεία ανάμεσα στην τύχη και την αναγκαιότητα, σε μια τελεολογία χωρίς τέλος ή που αναβάλλει διαρκώς την πλήρωσή της.

Ο καπιταλισμός, ως εκείνος της καταστροφής (N. Klein), σε κάθε περίπτωση πάσχει - ενώ η Ελλάδα νοσεί -, στο εσωτερικό μιας γενικευμένης ήττας εγγεγραμμένης στο εννοιολόγημα-φληνάφημα του τέλους της ιστορίας (Fr. Fukuyama), που παίζει με τους όρους: α) ιδεολογικής αποδόμησης του κομμουνισμού, β) ηγεμονίας της νεοφιλελεύθερης ιδεολογίας ως οιονεί απουσίας ιδεολογίας. Η ελληνική περίπτωση χαρακτηρίζεται από πληθωριστική ανεπάρκεια διανοητικού, ηθικο-πολιτικού και, φυσικά, φιλοσοφικού χαρακτήρα. Η κατά μέτωπο επίθεση που υφίσταται η χώρα μας σε επίπεδο βιολογίας του ατομικού και του συλλογικού σώματος δείχνει τα αδυνατισμένα αντανακλαστικά μας εξαιτίας μιας βαθιάς κρίσης θεσμών και υστέρησης παιδείας, που σοβεί. Η εκπαίδευση πάσχει σε όλο το φάσμα των λειτουργιών και των βαθμίδων μάθησης: παραγωγισμός, πολαπλασιασμός του ασήμαντου, δυσαρμονία στη σύνδεση ποιοτικού-ποσοτικού, που οφείλει να διέπεται από μια κορυφαία διαλεκτική αμοιβαίας αναφοράς και τροφοδοσίας. Η τρέχουσα πολιτική αντιμετώπισης μιας πρωτοφανούς αμηχανίας του χρηματο-πιστωτικού συστήματος, εστιασμένης στη διαχείριση τιθάσευσης του πρωτογενούς ελλείμματος και απομείωσης του εξωτερικού χρέους, βγάζει ολοένα και περισσότερο στην επιφάνεια ανικανότητες διακυβέρνησης και αδυναμίες στη σύλληψη του καθολικού της μη ανταπόκρισης αφήνοντας, ενδεχομένως, περιθώρια γαιοπολιτικών βλέψεων του αντιπάλου.

Τί μπορούμε, υπό τις συνθήκες αυτές ζόφου και εντροπικής λειτουργίας των θεσμών, να πράξουμε; Κάθε επαναστατικότητά μας οφείλει να περνάει μέσα από: α) ενεργοποίηση του αρχαιο-ελληνικού «μνήμονος» ως αναδιπλασιαστική γνώσης, β) αδιάσπαστο αποστασιοποίησης-ένταξης ως προς το αρχικό θεωρητικό γεγονός (ως δρώντα / παθητικότητες δεν αντιμετωπίζουμε μόνο το πρόβλημα και τη λύση του, αλλά και αποτελούμε μέρος του), γ) στράτευση σε διεργασίες απεμπλοκής από σκοπιμότητες υποκειμενοποίησης (πόθος νομής, πάθος ιδιοποίησης και αποκλεισμών, έριδα προοπτικής εξόντωσης του άλλου [/ αντιπάλου]), δ) διαλεκτική κίνηση φορέα ερμηνείας και αντικειμένου της με ανάληψη πρωτοβουλιών που θα υπερβαίνουν την απλή και καθαρή διαπιστωτική αναλυτική ή στρατηγήματα τεχνικής του περασμένου αιώνα, που εκπνέουν - περνώντας στην πράξη της θεωρίας...

Τί απομένει ως θεωρητικο-στρατηγικό πρόταγμα δράσης; Η πορεία προς μια πολιτική αλήθειας ως συνάντηση ανάμεσα στην πειθαρχία των ιδεών και την έκπληξη ή ρηξιγενή τοπική του συμβάντος (Al. Badiou) - μη ορατού ούτε ψεύσιμου, αναποφάνσιμου, υπαρξιακής απροσδιοριστίας - απέναντι σε μια ετερογενή συνδυαστική των κρατικών θεσμών, μια κανονιστική ομοιοστασία του εμπεδωμένου, κατεστημένου πράγματος. Η δημιουργία ενός πυρήνα σκέψης και δράσης προβάλλει συναφώς ως εκ των ων ουκ άνευ απαίτηση: εγρήγορση, αναστόχαση, παρέμβαση μπορούν να λειτουργούν ως καθοδηγητικοί άξονες ολοκλήρωσης, και η όλη πρωτοβουλία οφείλει να έχει δεσμευτικό χαρακτήρα φιλικότητας και αυτονομίας. Το ευάριθμο φιλοσοφικό πρόπλασμα του παρόντος στις μέχρι τώρα παρεμβατικές επισκοπήσεις και αναστοχασμούς μας τελεί υπό τους αδιαίρετους όρους εμβάθυνσης και διεύρυνσης με τη θεμελιώδη κατάφαση του μέλλοντος, που μας (προ)καλεί. Οι κινήσεις μας δεν έχουν παρά να ελαύνονται από την ιδέα μιας αισθητικής της σκέψης, καθώς αυτή αφήνεται σε ένα απροϋπόθετο ορίζοντα ολοκλήρωσης, που επίκειται μέσα από το αναβάλλον του πλησιάσματός της: το αισθητικό εντείνεται στο έλεος μιας αναζήτησης μορφών στο εσωτερικό των *affectus* (ανθρωπολογικών σταθερών θεμελιωτικού χαρακτήρα βούλησης, φαντασίας και πάθους [εγώ, εξουσίας, κτήσης], όπως αρχίζουν να θεματικοποιούνται φιλοσοφικά κυρίως στους Descartes, Spinoza και Kant και αναλαμβάνονται μεγεθυντικά

φερ' ειπείν από τους G. Deleuze και F. Guattari, ιδίως το δεύτερο - σε πλήρη διαλογική αντίστιξη προς τους Θουκυδίδη, Hobbes και Freud), ενώ το στοχαστικό καταφάσκει πυκνωτικά μιαν αρχή διατήρησης μάλλον παρά αραίωσης ή καταστροφής.

Ο παλιός ορισμός της αλήθειας, τώρα, ως "adequatio rei et intellectus" μεταφέρει ήδη το πράγμα από ένα είδος "επέκεινα της ουσίας" σε μια "ανθρωπικότητα" αυτονομίας σώματος (σωματικότητας), που ανακατατάσσει άρδην, κατόπιν, τις σχέσεις υπέρβασης και εμμένειας (ενυπάρχοντος) προς μια γραμματική-σημαντική σύνθεσης του νοήματος αναφοράς. Από την άποψη αυτή, η πολιτική μπορεί να προσφέρεται ως οικείος τόπος εργασίας του αληθινού νοημένου ως ανοίγματος σχηματισμών μέσα σε διεργασίες πολλαπλότητας και ως εμπειρίας "τέλους" (περάτωσης και σκοπού). Η σύνδεση της αλήθειας με την επιστήμη και τη γνώση μπορεί, ακόμα, να μεταφέρει στην πολιτική μια διάσταση δημιουργικής κατασκευής και εξαιρετικής μοναδικότητας ή ιδιαιτερότητας, που την προσορμίζουν σε μια αιωνιότητα χωρίς μεταφυσική. Υπάρχει μια υλικότητα, ένα σώμα επιτελεσμένης αλήθειας, όπου συνείρονται δρώντα και διαδικασία σε ένα συμβάν προσιτότητας και αναπαραστασιακότητας μέσα στη συγκροτημένη καταστασιακή γνώση. Μια διεργασία αλήθειας που συντελείται μέσα στο γεγονός, είναι έτοι μια γενετική παραγωγή που περιβάλλει την ολότητα της υπό αναπαράσταση κατάστασης.

Πώς κάτι τέτοιο παραμένει δυνατό, καθώς βρισκόμαστε στο έλεος μιας *ριζικής ετεροτοπίας* (M. Foucault), όπου μελαγχολία και οργή παράγουν ρήξη, παρακμή ή και αρνητική εντροπία, δεδομένου ότι το πραγματικό εμμένοντας στο είναι του αντιστέκεται ποικιλοτρόπως;

Από το Εργαστήριο φιλοσοφικής έρευνας πάνω στο φαντασιακό και την Επιθεώρηση *Φιλοσοφείν*. Πολιτικά ανθρωπολογικά του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης